

№ 120 (7761) ★ 1994 саяз айтмышы 13 күнз. Чэлпнэр ★ Сымната—146 солк. 15 харчы

— Едокия Ишменшаа йынай, хаамайгыбалар
на, эһиги комбинатыт сааһааччаларык, кыст бу
эти иһинэми тутууу ха-бана, руостарга суё, нэ-
бааһыттан саралыһай, нах ыһыһымы. Ресуд-
буойуналар тутар буун-ствода эт үүсүртө, кыр-
варгыт тустарынан кыа-дык байһыны ностуо
гастык-балаһынар эрө, туттарыһалар. Эти үөһө
— Аһмэх холунтаарыта нэвх нэаһаһыһынан туту-
бийһык дуосабердэх, ха-
баарыгыбалар үөһө ба- (Бүтүүтүн 3 стр. көр).

Саха Республикатын Государственной Мунньага (Ил Түмэн) баладан ыйын 22 күнүгөр «СР Президенти, Правительствоһын чилиэннэрин, дьаһалталаар баһылыктарын бөлөһүн, предпринимелар салайааччыларын, профсоюзтар федерацияларын сибистини көрдөһүүлэрин туһунан» уураага уонна быһбардааччыларга ыгырымта тахсыыларынан төлө тардыллыбыт мөккүөрдөртөн сөбүгү?

Президент, Правительство чилиэннэрэ, олохтоох дьаһалталаар баһылыктара, республика профсоюзтарын федерациятын сибистэ государственнай былаас олохтоох органнын быһбардарын килин болдьохторго сыдарытарга көрдөһүүлэрин республика экономикатыгар уонна нэһилиэнньэтин социальнай олоһор быһымы-майгы олустыгарабытынан, күүһү уонна средстволары тыһын суолталаах соруктары быһаарымыттан ханнык баһарар аралдьытымы бэриэт кыайан этилибэт ыар содулланын сөбүнэн быһаарбыттара. Оттон Ил Түмэн ити ыарахаттары билимнэти эрээри, ол сокуоннары уонна сокуон суолталаах анталаары «ревисиялааһынга» төрүөт буолуо суохтаах, быһбардары сыдарытар болдьоххо диэри социальнай-экономическай быһымы-майгы түһсүөһүн мектиэллэххэ уонна быһбардары ыһтарга төбөостох быһымы-май

гынан быһаарылла илигэ ыйылыбыта. Ил түмэн бэйэни салайыныа уолсай принциптарын туһунан РФ сокуона суоҕа государственнай былаас ситариллэх уонна бэрэстэбинэ-таллэх органныа мнэстөлөргө баар буолар нонсти-

сатыа суохтаах. Билиги сокуоннарбытыгар баһитинниги принципнальнай боһуруостарга чопчу эппиэт бэриэлэ илик эбит. Ол аата туох иһин нуоластыларын да билбэт нэһилиэнньэ быһбарга хайдах көхтөөхтүк кыттыа-

тариэстэрингэр туора турара табыллыан сөп дуо? Оттон билиги республика быт улуустара үксүлэрэ государство үбүгэр-айыгар ытыстарын тоһуйдахтарына эрэ табылларга дылы. Этэччилэр эппиттэрини киниэ санаатахха, улуус

бардыахтаахпыт, ол аата күнүгөр аалса сылдьар ыкса доһотторбут эбитер өлөр өстөөхтөрүт иһин нуоластыахтаахпыт эбит. Ол аата мөккүөр бөдө мөһүрүүр, быһбар хос-хос түһүмэхтэнэрэ чуолнай. Бу баһархай ороскуот онугар бэс-от ыйдаабы хамнаспытын илиинитигэр тутарбыт ордуу буолаарай.

Адьйах хонуктаагыта маассабай информация средстволара «Айар-тутар туһугар сөбүлэһин» диэн республика үтүс национальнаастаах норуотун бүтүннүүтүн иһтэрэһингэр общественнай сөһөһүүнү ситиһэр кыаһы биэрэр доһуунаах доһууон илик баттамыттын туһунан үөрэн-көтөн иһитиннэрбиттэрэ. Билиги бу уустук куннэрбитигэр ити, кырдьык, уһулуччу наада. Араас интэриэстэр харсыһыыларынан доһууолланар политическай хампаанньалар онуоха олус кутталлаахтарынан мөккүөр кыттылаахтара итэвэтиллэхтик быһаардылар.

Дьэ ити иһин Саха Республикатын Конституционной суута Государственной Мунньах (Ил Түмэн) «Государственной былаас олохтоох бэрэстэбинэ-таллэх органнын депутаттарын уонна олохтоох дьаһалталаар баһылыктарын быһбарын аһыр туһунан» 1994 снл от ыйын 2 күнүгөр уураабын күүһүн сүтэрбэһин ааһытыгар иһин төмөһуоҕа суох.

Инокентий ОКОЕЛОВ.

Общественной-политической ОЛОХ

МӨККҮӨРДЭР ТУОХ САНААҒА АҒАЛЛЫЛАР?

ты үөскүүрүн кэтэһэн олоһуруоха, сокуону олоххо киллэрини онуоха диэри уталытаахха сатамат диэн бу этини кнэр типтэ.

Ол эрээри билиги, бэс-от ыйдарыттан хамнаспытын көрө илик, производствотан таныары туһа турарыттан, бол кыһыл көмүһү хостообун нөһөһтөөх салаа буолбутуттан, республика ас-үөл, норуот туттар табаардара аҕа-лыллыта уустугурбутуттан дыксынар көнөрү дьон, ити уонна итинни проблемалары быһаарыны ханнын да политическай хампаанньаан үтүрүттэр сатамат диэн өйдүүбүт. Мөккүөр ити санаа баһыһын итэвэтиллэхтик көрдөрдө.

Ил Түмэнгэ иһирбит көрдөһүүлэргэ конституционной балаһыанна баарын үрдүнэн олохтоох бэйэни салайыныа туһунан боһуруос сокуон бэрээдэ-

туционной быраабын чөлүгөр түһэрэри мөһөһдээбэт диэн саба саһарбыта.

Мөккүөр кыттылаахтара «ол государственнай былаас олохтоох бэрэстэбинэ-таллэх органа нэһилиэнньэни сирэйдээн көрдөрүө, нэһилиэнньэ уолунан саһарыа дуу, биһтэр государственнай былааһы сирэйдээн көрдөрүө, государство уолунан нэһилиэнньэни хамаандалаа дуу» диэн ыйытыылара кнһини сымнаарар. Көнөрү кнһи санааһар, нэһилиэнньэ бэрэстэбинэ-таллэриттэн турар орган нэһилиэнньэ хас биһирди кнһитин дыксыах быраагытын кэтэ-тэр, кнһи бэйэтин олоһун уларыта туттарыгар кыа-ы үөскэтэр, нэһилиэнньэ олоһун дьаһаһын туһарар иһин мөһүһүөхтээх, урукку сибисттэр курдук государствонай былаас органа буолан нэһилиэнньэни государство интэриэһин халыбыгар хаһа

рай?

Быһбардар болдьохторун кнһин көһөргө этэччилэр «Саха Республикатыгар государственнай былаас олохтоох органнын туһунан» Сокуон Президент уонна улуустаагы дьаһалталаар быһбарданаар баһылыктарын икки ардыларыгар хардарыта сыйыаннаһа уонна дьайсым механизмын арыһбат динлэр. Ил түмэн быһбардааччыларга ыгырымыттан итиннах чопчу эппиэти булбаккын,

Кырдьык, үксүн государствотан үлэһэн-астаан олоһор улуус дьаһалтатын баһылыга республика Президентин кытары, республика үбү-аһыа түһүгэр ууран олоһор Правительство кытары хайдах сыйыаннаах буолу-бай? Нэһилиэнньэттэн маһаат ылбыт кнһи быһытынан наар модьулааччы буолар кыахтаах дуо? Президент, Правительство туруулаһар ин-

дьяһалтатын баһылыын билиги быһбардырыбыт дуу, быһбардааһынныт дуу дьылааҕа туох да суолтата суох буолуоха дылы. Быһбардаан баһылынытыгар кыаһы кэтэрднэхпит, бэйэбитигэр баһылык буолбакка, «кулут» онгостуохпут эбитэ буолуо. Оттон онук кнһи Президентгэ туохха нааданыт?

Үгүстэр быһбар биһир түһүмэһинэн бүтүө суоҕа, уһунук тардыллыаҕа, ол элбэх үбү-аһы ороскуоттааһынга тиэрднэ дьэ сэрппиттэрэ. Үп-харчы боһуруоһа бачча ыарал-быт кнһитэр ол, кырдьык, оҕо соннуута буолбатах. Ил түмэн маһа ылынна-рымлаах эппиэти эмнэ биэрбүтү. Оттон быһбар Кнһи комиссията ааһан-суоттаан таһаарда: быһбар биһир күн ытыллан бүтэр буоллаһына 61 миллиард солкуобайы мнэһистнэ. Билиги былаас олохтоох органнын бы-

Улуу Кыайыы 50 сылык көрсө Чурапчыттан офицердар

ра, төһөнөөх түөстөрүн сэрин суостарх толоонун туораабыттара, ону туһулаан түөстэрингэр орденнар, медаллар күлүмүрдүү умайыттара, улуу кыайымын уһансыбыттара. Олор сымдык ааттара бүтүн да умнуллубат. Вэрт элбэх холобуру аҕалыахпын сөп.

Холобур, бэйэм 1944 сыллаахха Ленинградтаагы С. М. Киров аатынан үс сыллаах байыаннай училищени 11 ый устата үөрэнэ бүтэриһим, сорохтор сэрин саһанаагы буолан ыһаппыттара чачы днэхтарын толору сөп. Ол ғынан баран сахалар очоттоһ үөрэххэ дьулуурдаах, баһаһах этибит. Офицер буолуу диэн — үрдүк чнэстээх уонна эппиэттээх. Ийэ дойдубут алдьархайга түбөспүгүр хамандыыр буолуу диэн — үрдүк аат. Ону билиги уолаттарбыт хаһан даһаны түһэн биэрбэтэхтэрэ, бэйэлэрин бае билэр подразделенияларын сатабыллаахтык уонна хорсуунук хамаандалаабыттара, кыһы-быттара.

Ханнык баһарар офицер — командир бэйэтин саллааттарын иһин толору эппиэти сүтэр. Ол ханнык эрэ ыал мааны оҕото — Саша, Ваня, Леонид, уо.д.а. кнһилэр куһаҕаннаһтаах дуу, сатабыла суохтарыттан дуу өлүө суохтаах. Билиги уолаттарбыт ону толору өйдүүлэрэ, эппиэтиэстэхтэрин уһу-батахтара. Бэйэлэрин бэс дөһүл, дьыһынэн бойбуой билэр подразделенияларын сатабыллаахтык, мындырдык хамаандалаан сэриндэспиттэрэ. Офицер саллааттарыгар эрэллээх та-баарыс, сүбэһит, сытыы, булугас өйдөөх, хорсуу буолуохтааһын билиги уолаттарбыт таба өйдүүлэрэ. Ол иһин оччоолро төһө даһаны ас-танас кырымычытын иһин, аһы уонна таһаһы булунаппарыгар кыаһы биэрэллэр, онон кнһилэри саллааттара олус ытыһымыллара, убаастыыллара, нууччаттан атын да омук буол-лаллар, дьон санаатын та-ба өйдүүлэр эбит дн санымыллара, биһир эмэ саллаат хамандыырдарын туһунан куһаҕанын саһа-

рар буоллаһына, «сурул-лубатах сокуонунан» да нэһстэллэрин кэрэйбэт этилэр. Ол олоххо баара маһдэһилибэт. Сорохтор, кнһнэбэ көс-төрүн курдук, хамандыыр-дары саллааттары сэрингэ үүрэн-түрүйэн киллэрэч-чилэр эрэ курдук саныы-лар. Ол олох сыһа өй-дөһүл, дьыһынэн бойбуой бирикээһи ситиһиллэхтик толоруу — ол хамандыыр уонна саллааттар биһир өйдөөхтөрүн, санаалаахтарын түмүгэ, онтон бары үөрэллэр-көтөллөр. Оттон офицер үөһэттэн кэлбит бирикээһи толорботоһуна, бэйэтин төбөгүнэн эппиэт-тиһэр, ону саллааттара та-ба өйдүүлэрэ, онон хамандыырдарын бирикээһин «Дойду бирикээһэ» диэн биһир тылы утары эппэккэ толороллор. Ол — сокуон, кыайан толорботоһуна ол даһаны, ону ийэ дьй-дулары туһугар сөптө-бүмэн ааһалара, онук даһаны сэриндэспиттэрэ. Онук биһнээһи толору сыһаан оччоттоһу биһи-

ги оройуонмутуттан кыр-гыһы толоонугар эдэр олохторун толук уурбуттара: Догордуров Егор Дмитриевич, Эверстов Иван Семенович, Ядри-хинский Дмитрий Лазаре-вич. Оттон сэринтэн эр-гиллэн баран ылбыт сыр-бан баастарыгар пөйдө-рөн Кривошапкин Роман Христофорович, Петров Николай Спиридонович, Спиридонов Петр Егорович, Коркин Николай Ми-хайлович, Абрамов Сер-гей Федорович, Эверстов Гаврил Семенович орто дойдуттан барбыттара. Би-лигин Слепцов Николай Филиппович, Соловьев Петр Михайлович уонна бу кыраһый ыстатыа а-тора хааллыбыт. Өссө да-һаны үгүс офицердар баар буолуохтаахтар. Онон биһир дойдулаахтарбытыгар, Чу-рапчы офицердарыгар, ах-тан-санаан аһар туох эмэ обелиск-дүосканы өһөһөр табыгастаах буолуо этэ дн санымын. Оччотуну үүнэр көлүөнэ бэрэһэтнн устан, хоолдуйтаах бай-тэ холкуһан аһыа этэ.

Петр ПАРФЕНОВ, сахалартан «Катюша» батареятын бастаы хамандыыра, педагогическай үлэ петеһана.

Хаһыаттар саһа сыаналара

СР Правительствоһын уурааһынан «Сахаполиграфиздат» НИПК республикатаагы, олохтоох периодическай бөһөһтигэр 1995 снл маһыаһы аһарыгар сурутуу сыаната бнэргэти-линнэ. Ол курдук, «Наш дом», «Кружка» сыһыарылардаах «Республика Саха» хаһыанна 6 ыйга сурутуу сыаната дьолго сөргөһө 49200 солк. буолуо. «Эдэр саас», «Идэһэ», «Сокуоннар, уураахтар, дьаһаллар» сыһыарылаах «Саха сирэ» — 49200, «Учуутал аргыһа» сыһыарылаах «Кэснэл» уонна «Учительский вестник» сыһыарылаах «Юность Севера» — 9000, «Якутские ведомости» — 30000, «Чолбон» сурунаал — 36600, «Полярная звезда» — 25200, «Колокольчик» — 10000 солк. Улуустар хаһыаттарыгар 25000-тан 35000-га диэри солк. сурутуоха сөп.

Тыа сэрин дьонугар-сэргэтигэр республикатаагы уонна олохтоох бөһөһкэ олохтоомут сыанатыгар 0,5 коэф-фициеннаах чэпчэтин-лэх сурутуу олохто-уоҕа.

СИА.

РЕДАКЦИЯ ПОЧТАТЫТАН

ҮЛЭ КИҢИ ОҢОРБУТА

Сэмээнчик Сыммах таһыгар II Баатара нэхиллэнгэр төрөөбүтэ. Абата Петр, ийэтэ Матрена атынан аара иһин хонор оччотоову «Тахсыбыт сардага» колхозка кэлэн киирбиттэрэ. Кинилэр бастаан Ачыгылай алааска олохсуйбуттара. Эбэтэ Даайа, эһэтэ Ньукулай Андреевтар сизинэрин иһин үрдүгэр түүнэрбиттэрэ. Уол улаатан оскулаҥа киирбитэ, сайынын колхоз үлэтигэр сылдьара, Балаһаҥа улаатан баран үөһэҥи быраҕан биригэдьииргэ тинийэ «Мин нүөрэйдэрнэһаһа сөбүлүүбүн, оһон үлөлүм этэ», — диэн тыл-лаһыта.

Уол итинник быһаары-
наны элбэх толкуй кэн-
ниттэн ылыммыта. Эдэр
үлэһит олус кыһамнылаа-
ба, сана төрүөхтөр аһыыр
иһиттэрэ, тулар миэстэлэрэ
мэлдьи ыраас буолара, кү-
нү быһа арахсыбакка бую-
байдыһара. Кини көрбүт,
туппукт ыһыйдара төрөл-
лөй буоталлара. Ити кур-
дук 11 сыл устата ычат
сүөһүнү көрүүгэ илиитин
араарбакка үлэлээбитэ,
нырай көннүөнөн өлүүтүн
таһаарбатаа, сууккатааы
орто эбиллинтэрин 500
граммга тийрдэрэ, онон
биир бастыг үлэһит аатын
ылбыта, хайдалга сымдыа-
ра, холобур тутталлара.

Ити үлээлэбит 11 сылын устатыгар колхозугар 400-төн тахса ныйрэйи көрөн харайан туттарбыта. Ол иһин колхоз бэрэбылдан-ныатыттан сым ахсын сы-налаах бөлөҕү ылара, бо-чуокка-мааныта сылдыбы-та. Семен Петровиһи аны маһныксыттарыгар со-руйбуттара, ону аккаасты барбатада. Онон 1974 сыл-
чуоттаах сыныалантга атаарыа диян эрээн са-нымыбыт. Кини үлээлэбит сымларыгар бөһөтүн тал-тымыр идэтигэр үгүс эдэр ыччаты уһуйда, онон били-гин киһилэр наставникта-рыгар мунгура суох мах-таналлар.

Петр ПЛАТОНОВ.

тан үрүүт илгээн күүтүнэччиган барбыта. Ити кэм-гэ сорох эдэр дьон ынады-мыртан олох кынырааччы аккаастаналлара, водхолтан, савохостан куруу да са-тыыллара. Ол иһин Семен Петрович бөһөтүн ынахта-рын таһынан манньыгы көрөрө-истэрэ, ыыра. Ити курдук кини 20-тан тахса сыл үтүө суобастаахтык манньыксыттаата, Үлэ-тигэр олус бэриннилээх буолан, ыарыйдагына да-даны солбуйтара барбат буолара. Оччолорго араас татым дьыллар буолута-лымыллара, сүөһүгэ дорох-хой аһылык хаһам даҕаны дэлэйдик соротуоллаа-мат этэ. Онон сүрүн бөл-бөһтөлөрүн эбиг аһылыгы бэлэнилэринигэ уураллара, үүт ыамын үрдэтэр тулу-гар түүннэри-күннэри тү-бүгүрүллэрэ.

Семен Петрович совхоза ыһыллыбытын жэнэ Диринг агрошколагыгар маастар - ыһыһыксыһынан үлөдө кирибита. Үлэтигэр бэриниллээх буолан билигин оболор да, интэриэһлэр да ортолорутар диринг ыһыһыксыһынан туһанар. Билигин сааһынан даһаны, үлэтин ыстааһынан даһаны пенсияга тахсар кэмэ чухалаата. Оһон үлэни эрэ оро туһут Семен Петровичы оскуолатын коллектива чыстатын туһан, бочуоттаах сыннаһалыһа атаарыа диян эрэһэ саныһыт. Киһэ үлэлээбит сылларыгар бэйэтин талтыһар үдэтигэр үтүс эдэр ыһыһыт уһуйда, оһон билигин киһилэр наһааһыһыгар мунура суох маһтаналлар.

Петр ПЛАТОНОВ

Күн сиригэр биирдэ оло-
рон ааһар мутугунаа быра-
дар муугур үйэтин мин
малдыбаанка сүһэнкэ
дэһнэммэнкэ - оһоллооммо-
но олоруон баһарбатада
баарый! Ол эрэри ити
үтө ыра санаа сорохтору
тобо тумнар... Үлэлиир
эбээһиһээспин толоро сыл-
дыа бу дыыл тохсуһуһуга
Чураһкы сиригэр ырахаан-
нык оһоллонон эт-хаан өр-
түнэп этэйинини ылаа, бизэ
ый устата орон кийитэ
буолан эт-хаан, эй-санаа
эрдэһинитин нөрүстүм.
Ол эрэри үтө санаалаах
дьон — эмчиттэр көмөлөрү-
нэн, өйөөллэринэн атах-
пар турдум, бэл днэтэр
үлэлиир туруктанан эри-
бин. Ол — мин дылум, үө-
рүүм.

«Сага олох» хайлаат нөгүү комолосойт дьоммор истинг сүрэхтэн махталбын тигэрлэхлин багарабын.

ҮЧҮГЭЙТЭН ҮӨРЭБИН

Туора улууска олохсунан олорон дойдум—Чурапчы туһунан үчүгэй сурабы иниттахпииз долгууа үөрөбүн. Ол нурдук дойду барахсан олус ахтылганнаах. Быйын былагнаах сайык кэлэн ааһан эрерин, онон сүөһүгэ дэлэй оту содоуопкалаабыттарын, коллективнай хаһааньыстыбалар ыһылланнар, бааһына-һынан барбыттарын сэргин истэбин. Дойдубар Дирингэ кэлэммин наар үчүгэй эрэ сурах тарҕаларын илэ харахпынан көрдүм. Бөһүөлөн тутуулара уксулэре эргарбиттэр, осуола таһа бэрээдэгэ суох ыһыллатуулла сытарымтан юһи эрэ баркыиэх курдук. Ханнык эрэ дьэрдэ хантан эрэ кэлэн эрэ тардарын истэһэр байдалаа дуу!

Отгон бичиги өбүгдэлэр-
бет, ном эрхыймаһтан,
бизэрэр үбүн жатаһпэнкэ,
бөртөөхэй оһуоланы тутан
дөндөһпнтерэ, тулатын
мас оһордон көһөрпүттерэ
эбөөт. Уп-харчы суһуттан,

БАРҮА МАХТАЛ ЭНИЭХЭ

Эмчит Александр Алек атаарбытын түмүгэр би-
сандрович Пелов төрүт да ризмэтигэр сөптөөх меди-
ыраас, уйаа дууһалаах шинскэй көмүсү алтарбар,
амарах санаалаах, дэон нэлини үтүөраргэр олун
олобун быһааһынгига нэс уурбутун умнаабын суо-
ниллээхтик төрүмүнт, ол баһыи көтүлүлээбит,
курдук Чурапчы улууһу- Орүүтүн күндүүтүн са-
гар донордартан хаан нымр дьоммутугар Елена
ыларга аналлаах киини Егоровна Захароваа, Ан-
бэйэтин үтүө баатынан на Яковлевна уонна Петр
төрийэи астарбыт. Киин Афанасьевич Седальниче-
вөрүөс, сэргилээ киин тарга ыалдьар нүмүр
данытны бэйэтин күүһүнүн күүс-көмө, айабыл буол-
туһунта баар ээ. Киин мин буттарыгар истигиник мах-
оссо хайдах дьылжалана- танабын, Иинигэртэ дьол-
рым биллэ илигини рес- лоох олобу, айымныылаах
публикатаады киин балыы- үлэни, чэгиэн-чэбдик до-
на травматологияга отде- руобуйаны баҕарабын.
лениетын салаататын кыл- Энигини мэлдэи илэинэ-
та көпсөтиһэ охсон, мэл- сиккит араасчылыы сы-
дытны да тымныы сани- рыттын!

сэрнэй самодельнай айаа-

танзетарын басмыттан-
атахлар дезри тангынзаран

ЕФИН ГУЛЯЕВ,
Таатга улууһун социаль-
най көмүскэлгэ отделын
начальнига.

балар, хэмнэгэр атынга баримтыгар, үбү-аһы нил-лэриниллэригэр үрдүнү ту-рар салаалга өртүттэн күт-түөннээх көмө олоһуллу-бат, атын салаа производ-стволары сайыннарынга суолуунийн тобулуу, көр-дөөһүн барбатын кариэгэ эбит. Сиртэн турунтаах үүнүүнү ылынга үлэ аа-гыгар эрэ ытыгыллар кы-дук, хортүөһүлүү өлөр-дүү, ханлыыстаны үүнө-риң бэйэ маадыһытыа то-дунарга ытыгыллар, кини-лэртэн дохуот киллэринэр-гэ суоттамматтар. Онон рынок ыар тыһыыгар бө-лөмнэниң дойдубар мө-лөх курдук санаатым. Са-лайаччылар ити бонну-руоска болгомотолорун уу-руохтарын маада.

Бйрах Мэргэ-Хагалас
улуунуттан кэлэ сэлдям-
мын дойдубуттан үчүгэй
эрэ сурахтар тийгэллэр
эбит дин санаатым. Оттон
мэлтөх өртүн «харыстаан»
дуу нэпсэзэбэттэр эбит.

Федот ХАРИТОНОВ.

Эти тутарга бэлэммит

(Бүтүүтэ. Илнин
1 стр. нөр).

быт. Агардас, элэн механи-
зириванай буюунабы
тыгар 1250 сүөһү туту-
лара бастааннаар. Бую-
уна сүрүннээн бэлэм
Итинн тэҥэ Хонтоҕоҕо уон-
на Сыланга элэ туту-
нуунар үлэллэхтэрэ. Уон-
на элэ мунууахтыгыга
нэһиллэхтэртөн графиты
бааһыттан бу ый 1-
күнүттөн киин буюуна
сүөһүнү тутууну сар-
дырга быйаарбыһыт
Буюуна күнүгэ 100 сүө-
һүнү эттир-астыыр кыам-
талах. Ула, сөөкхала суо-
графиты тутууан барда-
на, өлөрүүнү сэттинн
бастагы күннэригэр дьөр-
түмүктүөхпүт. Чурапчы
сэлтэннэстэн бааһынай ха-
нааһытыбаларыттан 100
сүөһүнү эмиз манна ту-
түөхпүт.

— Ити сүөһү диниги
онтон ынааа-смыгыта төһө
күй, уонна буйунааа ха
йа нэһилимэстэртэн киллэ
риэхтэрэй?

— Контрактация дууга-
барыгтар биччата ынах
биччата сылгы буолуох
тах дием ыһыллыбатада
ону туттарааччылар бэйэ-
лэрэ аттарымахтаахтар.
Майнаабы киин буолунаа,
бастакынан 19 чымыһата.
Хатылытаабы акционерна
каһаайыстыба ниллэриэ-
ити кэбинтэн, Чакыр
Арыылаах, Болтоно, То-
лөй, Одьулун нэһилэн-
тэре графигынан аһалы-
таахтар.

— Арай итн жэмэрт:
күн-дын сылыһан, сити
раһи буолан эт толмоһо
моһуоктосон сэд дии.

—Сөпкө этегин, Очотугар сүөһүнү буойуната адалыы болдього уларыткан бизрэрбитер эрэ тийиэр. Ону хангаайыстыбалар сайлааччылары билэллэр. Холобур, Чакыр, Арыылаах курдун ыраах яэһи диниэртөн сүөһүнү тизээн адалан баран эрөйдөн мэт гына быданнаа түстөөхпүт.

— Бүдөккя Иннокентьев
из, эти туттарааччылар
эт сыйнатын нитеризини
гипр бусдуюхтаттар.

—Бун бүгүн туттарылар эт сыаната үрдүөбүдүр кыадым суох. Ол эрткен, бабар, үрдүөн эмиз деп, маны правительствотан ээз куутобуз.

— Эти туттараччыларга оооо тугу атиаг атай?

—Бидлэн туар. баста-
ган, тэрээжиннээхтэйг
малсан бу үлэни кылгас
мална түмүктүүртэ бидарьаа
этэ, Ветеринарнай, сани-
тарнай кордобууэлэри бул-
гуччулаахтын тутубуооха.
Бэйэ олбуоругар алуул-
лар сүөһүлэр эттэри ком-
бинатка толмутун киинэ
абадыаалар. Маныаха эт
хаачыстыбата үчүгэй буу-
ларын ситкиилдээхтөөх
эт ветеринарнай сулуулга-
нан бары өртүнээ ситэ-
хото бэрэбэркэллэммит,
мектэлээммит буолуохтай.
П. СЫРОВАТКАН
КЭБЭЭТЭ.

ӨСӨ БИР
КЫРЫЛЫР ЗАВОД

Бүгүн Мөнө-Хангалас
улуухун Майа сэлээн-
нэгэнгэр алмаас сы-
рытуттан сана боро-
дуусуяны огторор ос-
со бинр завод үлэвэ
киллэриллэр. Майна
техническэй алмаастан
монокристаллийн инст-
румент, шлиф уонна
микropopoшok, кеппе-
рөр харандаастар, бы-
һыллар дискэлээх эр-
бинлэр, дьолө үүтүүр
хоруойкалар, ону тэнэ
бриллианнар бөлөмнө-
нөр буолуохтара.

Заводу тэрийннгэ Израиль «Елен Дэймонд Лимитед» фирма-та кыттыны ылла.

CHA

● Спорт ● Спорт ● Спорт ●
ДУОБАТ СОНУННАРА

тарга призер Эрдэнбилэг (Монголи) Ганялын очоолара тэг, отгон 1992 сыллаахха аан дай-дуга иккис призер буюу бут Ганнаргал 12—15 ми-нэ-тэнэн дуоһуйда. Бурятия нуустээх дуобатчылтара бырааттыг Сергей уонна Александр Урбакановтар эиэс ити миэстэдэ хаалды-лар.

Москва уобалаһыгар «Россия» общество киини сэбиэттэр улахан саастаах уолаттарга маастарга кандидат Рома Габышев тордус. Витя Тарасов алтыс буолдулар. Кыра саастаах кыргыттарга Мотя Ноговицына иккис, Маша Флегонтова үһүс, оттон кыра уолаттарга Айсен Сидоров тохусу маастарны ыттылар.

«Сезон ажиллыгта» — бийиги бийр элпээтээх, улахан күрэхтэйнбигт. Бу турширга бэйлэрин бөлөх түрүгүр кыайылылаадынан Сержа Новгородов, Маша Богимова, Алена Иванова, Мотя Нотоничыла, Миша Яковлев, Витя Монастырев, Дуня Постникова, Лея Эверстов, Саргы Попова, Тая Колесова, Кеня Петров, Вина Ортонова, Сема Кузьмин таахыстар. Кинилэр хары чагытынан, дуобат кинигаларынан бэлэтээннилэр. Витя Монастырев уонна Дуня Постникова Москвада күрэхтэһэ барар бырзавы ылдылар.

Сотору кэминэн буолуохтаах нүрүктэһинлэр бу ый 10–15 күннэригэр Дьокуускайга республиканскай фестиваль, оһно 9 дуобат

чиг кыттылаба. Алтынмыш
20—31 күннэригэр Мос-
кыа таһыгар иһип сирини
улахан кыра сөөстөөх оҥ-
дорго аан дойду чемпион-
та кыттышлар. Манча үр-
дүкү лигада В. Кычкин, Г.
Колесов, бастаны лигада
М. Богимова, С. Новгород-
дов, С. Контоев, М. Ного-
вицына кыттыахтара. Бу
ый 19—20 күннэригэр Ма-
йаба Олүөнэ илин эсэри-
ээри зона начальнай кы-
лаастарга күрэхтэһинтэ
кыттышлар. Оньо улуус
сүүмэрдамит хамаандата
кыттылаба. Сэттинньэ
улууспут оскуолаларын
күрэхтэһинтэ, сэттиннь 11
— 12 күннэригэр интернат-
оскуолада 5—8 кылаастар-
га Олүөнэ илин эсэринээ-
ди күрэхтэһинтэ. Сэттиннь
4—10 күннэригэр Сибир-
уона Дальнай Восток ре-
гиональнай күрэхтэһинтэ.

Николай КЫЧКИН,
тренер.

